

Precedent

Jaume Campàs i Fornols

Escriptor i historiador
jcampas@xtec.cat

L'11 de juny del 2020, al Centre de Lectura de Valls (l'Alt Camp), tingué lloc una conferència sobre Tomàs Caylà i Grau (1896-1936), dins el marc del cicle "Festes Decennals 2020-21, vallencs il·lustres". La xerrada la dugué a terme el doctor en Història i professor de la URV, Robert Vallverdú i Martí, que desglossà sobre la personalitat d'aquest il·lustre vallenc, qui fou cap regional del carlisme català i delegat regi durant la Segona República. Són sobrats els treballs de l'amic Vallverdú sobre la personalitat d'aquest il·lustre vallenc, on manifesta que, tant en la política com en la religió, va ser precursor de corrents progressistes oberts a un socialisme cristià, que es desenvoluparia 30 anys després al carlisme.

Caylà fou un advocat de fama i jurista brillant en la defensa de la classe obrera i els humils. Era també director de la revista *Juventut*, en què els seus articles durant la campanya de 1931 per aprovar l'Estatut de 1932, ara avui –aquells articles– quan els llegim prenen actualitat. D'aquests textos n'he extret algunes idees que a continuació exposo.

Caylà, quan parlava de Catalunya, la concebia com un poble amb personalitat pròpia i, per tant, amb dret a l'autogovern i al reconeixement de les seves llibertats. Era favorable a un estat federal ben entès i per això demanava, ja aleshores, una ruptura amb el centralisme espanyol. Manifestava que calia posar fi d'una vegada a aquesta paròdia que se'n diu *unitat nacional* i anar a una confederació amb diferents nacionalitats que hi poguessin entrar lliurement per la via del pacte.

No obstant això, aquest líder carlí no es fiava dels polítics que controlen el poder més enllà de l'Ebre. Deia que "davant de la realitat del dia –que és el que sempre ha passat–, és possible que els polítics madrilenys ens donin alguna cosa per evitar la total ruptura, però sempre sigui amb compte-gotes, i en la mesura de les nostres exigències".

A més, manifestava que no li mereixien confiança alguns diputats catalans que es prestaven "a fer el joc del diputat madrileny i accepten càrrecs per oportunisme".

LA PROPOSTA ESTEV@

Parlem dels animals? (i IV)

Alexandre Codinach

Diaça
@santestevegr

Les cròniques gairebé ho han ignorat. I, no obstant això, l'esdeveniment és digne de ser tingut en compte. Es va celebrar una assemblea general dels animals. En l'ordre del dia: queixes contra els que es defineixen com a *animals racionals*, és a dir, els homes. Hi van ploure les acusacions, i hi van intervenir l'ovella, la gallina, la balena, l'ase, el porc, el lleó, el mico, el gos, el gat... No és possible donar compte de totes les intervencions que es van succeir en aquella famosa assemblea. Només queda per dir que a la reunió van faltar dos personatges: l'alosa i la tortuga.

L'alosa tenia una justificació ben clara: l'havien ferit amb un tir de perdigons en la carretera (succeeix quan s'ensopega amb un *animal humà* proveït d'escopeta). La tortuga sí que va arribar, però amb retard, i va declarar: "Els homes lamenten que sempre tenen poc temps. Anhelen la velocitat, per a guanyar, estalviar temps, la resta són històries... Aquí hi ha l'error! Com més de pressa van, menys temps tenen."

Tots els presents van intervenir sense arribar a cap conclusió, tot i que alguns volien atacar i eliminar els *animals homes*. "Crec que hauríem de matar-los a queixalades", va dir el llop traient les seves dents. "Jo també crec que hauríem de perseguir-los sense descans", va dir el bisó. Al final, el gran os blanc va dir: "Crec que és inútil lluitar contra els homes. Ells continuaran matant-nos, alimentant-se de la nostra carn i utilitzant les nostres pells. Per això quan ens matin hauran de dir una pregària de perdó a la naturalesa." "Sí", van dir tots al mateix temps.

L'ALÈ DE DÉU ALS ANIMALS

El 10 de gener de 1990, en l'audiència general, el papa Joan Pau II considerà, a través dels textos bíblics, la creació i la presència de l'alè de Déu, el seu buf o esperit, en els humans; va explicar que hi ha narracions que admeten que també els animals tenen aquest alè i buf que han rebut de Déu. Les seves declaracions van ser enteses pels defensors dels animals, en el sentit que el papa veuria que els animals podien anar al cel o que tenien ànima, si tenim en compte que aquest *esperit* o *alè* és l'ànima que portem els éssers vius. Per pensar-hi...

La pregària del gat per l'Enric Gelpí, l'ermità de Samalús: "Déu meu: prop del foc, ben enrotllat, passo llargues estones, o bé prenent el sol estirat. Sóc aviciat a estones, tot miolant, demanant moixaines. Caço el ratolí i de nou a dormir. Soc bastant apreciat, però en surto molts cops escaldat. Doneu-me aquella sardina fresca que tant m'agrada, i un cabdell per anar jugant, i quan la fosca s'acosta, una mica de llet per anar tirant. Amén."

Espanya en la convivència política internacional

Joan Sala Vila

Professor jubilat i escriptor
jsalavila@hotmail.es

L'episodi bíblic de la Torre de Babel em porta a reflexionar sobre la veritat dels pobles de la humanitat. La dispersió dels pobles no és la sanció, és el resultat d'un orgull que porta a la desobediència de la llei natural de la convivència en pau. Europa va viure el fenomen de la separació amb el naixement de nacions quan es va pretendre formar un imperi amb el papa de Roma com a màxima autoritat i l'emperador com a segon i responsable polític.

La història té les seves lleis que es poden manipular però no impedir el seu compliment. Un exemple el tenim en l'imperi espanyol i com la història l'ha fraccionat gradualment, de tal manera que Espanya té els dies comptats. Alexandre Deulofeu (1903-1978), farmacèutic de Figueres, és el pensador de la matemàtica de la història, que l'ha portat a predir el procés dels pobles. Espanya es desmembrarà als vols de l'any 2029. El procés estudiat per Deulofeu està en camí, essent-ne exemple Catalunya. Deulofeu va encertar, amb la predicció feta l'any 1934 del desmembrament de Iugoslàvia el 1991 amb la llibertat d'Eslovènia, Croàcia i Macedònia. No es va equivocar tampoc en la predicció de la derrota de Hitler.

És veritat que Deulofeu creu en la capacitat humana d'arribar a acords amb intel·ligència i racionalitat sempre

que es respectin els drets de les persones i dels pobles. Espanya, si vol no continuar sent, ha d'arribar a una entesa política amb els seus pobles que, formant una unitat, siguin lliures. La unitat no és unificació. I l'Espanya actual defensa que unitat i unificació són el mateix. I aquest error serà la causa del seu desmembrament.

El procés es mou i Catalunya no està sola. Els Països Catalans caminen seguint l'exemple; Euskadi, al seu estil, també vol la independència; Galizia, malgrat el seu govern del PP, es va unint al procés. La història posa una condició, que els pobles siguin de veritat pobles que respectin la seva gent. És el mandat bíblic de "multipliqueu-vos i pobleu la terra".

FILOSOFIA I MATEMÀTICA DE LA HISTÒRIA

La recuperació de la filosofia natural dels orígens de la humanitat és la mateixa de la matemàtica de la història de Deulofeu. Un escolapi dels temps de Galileu afirmava que les matemàtiques són la millor filosofia. I, sortosament, la Covid-19 s'hi ha afegit exigint el seu compliment. I l'evangeli m'ho confirma, quan posa com a exemple el gran manament d'estimar els enemics i de donar prioritat als més necessitats.

Penso, humilment, que l'Estat espanyol no sap llegir el procés natural de l'existència humana. El procés no és altre que caminar cap a l'assoliment d'una convivència en pau. Un procés complicat perquè el poder polític i econòmic són amics de la guerra. Pels seus fruits els coneixereu. Només cal observar la història actual.